

Врз основа на Одлуката на Собранието на акционери на Прилепска пиварница АД Прилеп 02-471/12 од 07.06.2016 година, а имајќи ги во предвид и Статутот на Прилепска Пиварница А.Д. Прилеп бр. 01-1029/1 од 06.10.2008 година – Пречистен текст, Надзорниот одбор на друштвото, изработи:

СТАТУТ

на Прилепска пиварница А.Д. – Прилеп
- ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ -

I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Овој Статут содржи одредби за: фирма и седиште на друштвото, печат, штембил и заштитен знак, предмет на работење на друштвото, износ на основната главнина, номиналната вредност на акциите и бројот на акциите, постапка за свикување и одржување на Собрание на акционери, вид, состав и начинот на избор на органот на управување, односно на надзорниот одбор и нивната надлежност, зголемување и намалување на основната главнина, големи зделки и зделки со заинтересирана страна, трговски книги, годишни сметки и финансиски извештаи, акти, документи и информирање на акционерите, внатрешна организација на друштвото, деловна тајна и забрана за конкуренција, прокура, полномошно и трговски полномошник, статусни промени, решавања на спорови, измена на Статутот и другите општи акти и други одредби што се од значење за Прилепска пиварница АД – Прилеп (во натамошниот текст: Друштвото).

Член 2

Друштвото се основа на неопределено време.

Друштвото може да престане со работа под услови, начин и постапка утврдени со Закон и врз основа на одредбите од овој Статут.

Член 3

Друштвото е правно лице, со права, обврски и одговорности утврдени со Законот и со Статутот на друштвото.

II ФИРМА И СЕДИШТЕ НА ДРУШТВОТО

Член 4

Друштвото работи и учествува во правниот промет под фирма:

Прилепска пиварница Акционерско друштво Прилеп.

Во правниот промет Друштвото употребува и скратена ознака на фирмата која гласи: **Прилепска пиварница АД Прилеп.**

Во надворешно трговскиот промет Друштвото ќе настапува со латинично писмо со следниот назив:

Prilepska pivarnica AD Prilep.

Член 5

За промена на името на Друштвото, како и за промена на скратеното име, одлука донесува собранието на акционери со мнозинство од вкупниот број присутни акционери на седницата, на предлог на управниот одбор, а во согласност со надзорниот одбор. Заедно со одлуката за промена на името се донесува и одлука и за новото име на Друштвото.

Член 6

Седиштето на Друштвото е во Прилеп на улица "Цане Кузманоски" бр. 1.

III ПЕЧАТ, ШТЕМБИЛ И ЗАШТИТЕН ЗНАК

Член 7

Друштвото има печат, штембил и заштитен знак.

Печатот на Друштвото е во кружна форма и на него е испишан на кирилица текстот на фирмата.

Штембилот е во правоаголна форма, на кој што е испишана фирмата, со простор за впишување на бројот и датумот за заведување на актот.

Печатот и штембилот се употребуваат на сите општи акти и кореспонденцијата на друштвото.

Печатот и штембилот го употребуваат и со нив ракуваат овластени лица од Управниот одбор на друштвото.

Заштитниот знак на Друштвото е претставен во црна боја, и на него е прикажана запрежна кола со коњ, натоварена со гајби и арабаџија. Над запрежната кола со ситни букви има испис: „потврден квалитет и традиција“ заедно со орнаменти на листови од двете страни. Од лева и десна страна има орнаменти на тенки линии и испис: „од 1924“ за да се потенцира годината на создавањето на пиварницата. Сите додадени орнаменти асоцираат на традиција и го збогатуваат изгледот на логото. Исписот на Прилепска Пиварница во логото е во кирилично писмо, со модификација на одредени букви и фронт со што се постигнува подобра компактноста, читливост и композиција на исписот. Исписот доаѓа во преден план. Символот „запрежна кола“ доаѓа во преден план, што го прави препознатлив симбол на Прилепска пиварница АД Прилеп. Логото има кирилична и латинична верзија во зависност за која намена се користи.

IV ПРЕДМЕТ НА РАБОТЕЊЕ НА ДРУШТВОТО

Член 8

Предметот на работење на друштвото се сите дејности утврдени со НКД, освен оние дејности за кои е потребна согласност, дозвола или друг акт на државен или на друг надлежен орган, како и евидентираните дејности во надворешниот промет.

Претежна дејност на работење на друштвото ќе биде:

11.05

Производство на пиво

Член 9

За проширување или намалување на дејностите на друштвото, предлог одлука донесува управниот одбор со двотретинско мнозинство од присутните членови на седницата, на која претходна согласност дава надзорниот одбор.

Одлуката од став 1 на овој член кога ќе ја прифати собранието на Друштвото станува составен дел од овој Статут.

V ОСНОВНА ГЛАВНИНА И АКЦИИ

Член 10

Основната главнина на Друштвото изнесува 4.989.750 евра.
Основната главнина на друштвото е поделена на 39.918 обични акции со право на глас.
Номиналниот износ на 1(една) акција е 125 евра.

Член 11

Номиналната вредност на една обична акција изнесува: 125 ЕУР.
Акциите издадени под нивниот номинален износ се ништовни. За штетата што ќе произлезе од издавањето на акции под нивниот номинален износ издавачите одговараат солидарно.
Акциите можат да се издаваат над номиналниот износ (емисиски износ).

Член 12

Собранието на друштвото може, со измена на Статутот, да изврши поделба на акциите и истовремено да го намали нивниот номинален износ, под услов основната главнина да остане непроменета.

Собранието на друштвото може, со измена на Статутот, да изврши спојување на акциите и истовремено да го зголеми нивниот номинален износ, под услов основаната главнина да остане непроменета.

Член 13

Акциите се издаваат, се пренесуваат и се водат во форма на електронски запис во Централниот депозитар за хартии од вредност, во согласност со закон.
Акциите, спрема Друштвото се неделиви.

Член 14

Акциите се запишуваат во Акционерска книга која што се води во Централниот депозитар за хартии од вредност во електронска форма, со означување на името и презимето на акционерот, ЕМБГ, бројот на пасошот, односно бројот на личната карта, ако акционерот е странско физичко лице или на друга исправа за утврдување на идентитетот-важечка во неговата земја и неговото државјанство, како и местото на живеење, односно фирмата, седиштето, ЕМБС, ако акционерот е правно лице и други информации.

Во акционерската книга се запишуваат и податоците што се определени во одлуката за издавање на акциите, сите оптоварувања на акциите определени со закон и со овој статут и забраните изречени со одлука на судот.

Спрема друштвото, за акционер се смета секое лице запишано во Акционерската книга на начин определен со закон.

Иницијалниот упис и уписот на акции издадени при зголемување на основната главнина во Акционерската книга се врши со налог на друштвото. Промената во акционерската книга се врши според извршениот пренос на акции со тргување на берза или според преносот извршен на друг начин допуштен со закон.

На барање на друштвото, Централниот депозитар за хартии од вредност го известува друштвото за промените извршени во Акционерската книга.

Секој акционер има право да добие фотокопија од податоците запишани во Акционерската книга на друштвото во кое што е акционер, по претходно барање доставено до Централниот депозитар

за хартии од вредност. Направената фотокопија и податоците од фотокопијата можат да бидат употребени само за остварување на правата на акционерот.

Член 15

Друштвото издава обични акции и приоритетни акции. Аксиите што даваат исти права сочинуваат ист род акции. Според правата аксиите можат да бидат обични и приоритетни. Приоритетните акции можат да бидат од повеќе класи и не можат да бидат издадени со понизок номинален износ на обичните акции. Приоритетните акции од иста класа даваат исти права. За издавањето акции за кои што се врзани посебни права (приоритетни акции), друштвото може да бара и посебни еднократни паричи доплати и тоа при издавањето на аксиите.

Член 16

Обичните акции се акции кои им даваат на нивните сопственици:

- право на глас во Собранието на Друштвото
- право на исплата на дел од добивката (дивиденда)
- право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата, односно стечајната маса на друштвото

Приоритетните акции кои имаат право на глас, покрај правата од став 1 на овој член даваат и други повластени права, како што се правото на дивиденда во однапред утврден паричен износ или во процент од номиналниот износ на акцијата, правото на превенство при исплата на дивиденда, правото на исплата од остатокот од ликвидационата, односно стечајна маса и други права определни со одлуката за издавање акции, во согласност со закон.

Член 17

Приоритетните акции можат да бидат кумулативни и партиципативни.

Кумулативната приоритетна акција му дава на сопственикот право на наплата на акумулираните неплатени дивиденди пред наплатување на какви било дивиденди на сопственикот на обични акции.

Партиципативната приоритетна акција му дава на сопственикот, покрај утврдена (фиксна) дивиденда и право на исплата на дивиденда која што му припаѓа на сопствениците на обични акции.

Член 18

Секоја акција која дава право на глас, дава право на еден глас во Собранието на друштвото. Секоја обична акција дава право на глас во Собранието.

Приоритетните акции во согласност со одредбите на законот, можат да бидат издадени како акции со право на глас и како акции без право на глас. Вкупниот номинален износ на приоритетните акции без право на глас не може да биде поголем од 30% од основната главнина на друштвото. Вкупниот номинален износ на приоритетните акции со и без право на глас не може да биде поголем од вкупниот номинален износ на обичните акции во основната главнина на друштвото.

Забрането е издавање акции од ист род кои за ист номинален износ даваат различно право на глас во Собранието.

Член 19

Друштвото во согласност со закон и со статутот може до износот на основната главнина да издава обврзници кои не се конвертибилни обврзници, обврзници кои на доверителите им даваат

право да ги заменат за акции во одреден период на определена опција или во кое било време за време на траењето на обврзницата и обврзници кои не обезбедуваат право на првенствено купување акции коишто друштвото ги издава.

Обврзниците можат да се издаваат во износ поголем од основната главнина само ако издавањето на обврзниците е целосно обезбедено со имот на Друштвото или на друг начин.

Акционерите имаат право на првенство при стекнување на обврзниците од став 1 на овој член.

Обврзниците се откупуваат со готови пари.

Одредбите од Законот и овој Статут што се однесуваат на правото на првенство за запишување на ново издадени акции, соодветно се применуваат и врз остварување на правото на првенство за запишување на новоиздадени конвертабилни обврзници.

Друштвото може во согласност со закон, да склучува опциски договори за купување и продажба на акции и на обврзници и фјучерс договори.

VI ПОСТАПКА ЗА СВИКУВАЊЕ НА СОБРАНИЕ

Член 20

Правата и обврските на Собранието на Друштвото (во натамошниот текст: Собранието) ги вршат акционерите.

На секој акционер запишан во акционерската книга, од денот на уписот му припаѓа, правото на учество во работата на Собранието и правото на глас, освен ако со закон поинаку не е определено.

Членовите на Управниот одбор и на Надзорниот одбор учествуваат во работата на собранието на друштвото без право на глас, освен ако членовите на Управниот одбор и на Надзорниот одбор се акционери во друштвото.

Член 21

Собранието на друштвото се свиква во случаите определени со закон, како и кога тоа го бара интересот на друштвото и на акционерите, меѓу две годишни собранија.

Управниот одбор, односно Надзорниот одбор, можат со мнозинство гласови од своите членови, кога тоа е предвидено со законот и овој статут по своја иницијатива или по барање на акционер, да донесат одлука за свикнување на собрание.

Барање за свикнување Собрание можат да поднесат акционери кои имаат најмалку 1/10 од сите акции со право на глас. Во барањето што го поднесуваат по писмен пат, акционерите кои бараат свикнување Собрание мора да ги наведат целта и причините за свикнување на собранието, своето име и презиме, местото на живеење и ЕМБГ, односно фирмата, седиштето и ЕМБС, ако акционерот е правно лице.

Кон барањето акционерот доставува и извод од акционерската книга издадена од Централниот депозитар за хартии од вредност во која што е наведен бројот на акциите со право на глас кои што ги поседува во друштвото.

Барањето се доставува до Управниот одбор, во седиштето на друштвото. Барањето може да биде содржано во еден документ или во два или повеќе документи потпишани од акционерите кои имаат најмалку една 1/10 од вкупниот број на акции со право на глас.

Управниот одбор, во рок од 8 дена од приемот на барањето на акционерите за свикнување на Собрание, донесува одлука за прифаќање или за одбивање на барањето. Во одлуката за одбивање на барањето мора да се наведат причините поради кои што е така одлучено.

Ако по барање на акционери кои имаат мнозинство од сите акции со право на глас, Управниот одбор, односно Надзорниот одбор, не свика Собрание во рок од 24 часа од денот на поднесувањето на барањето акционерите можат да поднесат предлог за свикнување на собрание до судот.

Член 22

Ако Управниот одбор, односно Надзорниот одбор, во роковите утврдени со законот не донесат одлука за свикување на собранието, судот донесува одлука за свикување на собранието, согласно закон.

Член 23

Собранието се свикува со објавување на јавен повик до акционерите. Јавниот повик за одржување на седница на собранието се објавува на половина страница во најмалку еден дневен весник што излегува на целата територија на Република Македонија, како и на насловната страница од официјалната интернет страница на друштвото и на интернет страницата на берзата. Рокот кој што тече од денот на објавувањето на јавниот повик, до денот на одржување на собранието не може да биде пократок од 30 дена.

Член 24

Јавниот повик за свикување Собрание ги содржи следните податоци:

- фирма и седиште на друштвото
- местото и датумот на одржување на собранието
- други процедурални формалности што се од значење за присуство на собранието и за начинот на гласање (процедурален дел)
- дневен ред според кој ќе работи Собранието
- начинот на кој што се достапни материјалите, што се подготвени за Собранието кое што е свикано

Материјалите морат да бидат достапни до акционерите од денот на објавувањето на јавниот повик.

Јавниот повик, односно поканата за одржување на седница на собрание содржи опис на постапките според кои акционерите учествуваат и гласаат на седница на собранието, а особено за тоа како :

- акционерите можат да вклучат точки во дневниот ред на собранието и да предлагаат одлуки со информација за тоа како истото можат да го прават откако ќе им се достави поканата, односно откако ќе се објави повикот, како акционерите можат да поставуваат прашања до друштвото за точките од дневниот ред на седницата на собранието и со информација за рокот до кој тоа можат да го сторат. По исклучок, јавниот повик, односно поканата може да ги содржи само последните рокови до кои може да се предлагаат точки на дневниот ред, поставуваат прашања, односно да се предлагаат одлуки ако во поканата, односно во јавниот повик е наведена официјалната интернет страница на друштвото со упатување дека на истата можат да се најдат детални информации за начинот на предлагање точки на дневниот ред, поставување прашања и предлагање одлуки од страна на акционерите;
- се одвива постапката за гласање преку полномошник, како ќе им се направат достапни обрасците за гласање преку полномошник на акционерите кога друштвото има подготвено такви обрасци и информација за тоа како друштвото е подготвено да ги прими електронски известувањата од страна на акционерите за дадени овластувања на полномошници и
- се одвива постапката за гласање со кореспонденција или електронски кога друштвото овозможува такво гласање.

Во јавниот повик, односно во поканата за одржување на седница на собрание на друштвото треба да биде наведена адресата на официјалната интернет страница на друштвото на која ќе бидат достапни информациите.

Во период кој не може да започне подоцна од дваесет и првиот ден пред денот на одржување на седница на собранието на друштвото, како и на денот на одржувањето на седницата на собранието, друштвото на својата интернет страница ги објавува најмалку следниве информации:

- содржината на јавниот повик, односно поканата за свикување на седница на собрание на друштвото;
- вкупниот број на акции и вкупниот број на гласачки права кои произлегуваат од акциите со право на глас на денот на објавата на јавниот повик, односно на денот на испраќање на поканата, вклучително и вкупен број на акции од секој род и класа;
- документи и материјали кои ќе се разгледуваат на седницата на собранието на друштвото;
- предложените одлуки за донесување или каде што такви нема предложено, мислења на овластен орган или тело на друштвото по секоја точка од предложениот дневен ред на седницата на собранието на друштвото;
- предложените одлуки од акционерите кои друштвото веднаш откако ќе ги прими треба да ги објави и
- обрасците за гласање преку полномошник и обрасците за гласање со кореспонденција подготвени за преземање електронски од страна на акционерите. Во случај ако друштвото на акционерите не им ги направи обрасците достапни за електронско преземање од неговата интернет страница, тогаш на истата страница друштвото објавува како обрасците можат да се добијат во писмена форма и на свој трошок, а по барање на акционер, ги доставува обрасците

Член 25

Годишното Собрание го свикува управниот одбор најдоцна три месеци по составувањето на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работа на друштвото во претходната деловна година, а не подоцна од 6 месеци од звршувањето на календарската година или 14 месеци од одржувањето на последното годишно Собрание.

На годишното Собрание:

- се разгледуваат и се усвојуваат годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работа на друштвото во претходната деловна година
- се одлучува за употреба на чистата добивка или за покривање на загубата
- се одобрува работата на членовите на Управниот и Надзорниот одбор

Ако управниот одбор не го свика Годишното собрание навреме, собранието без одлагање го свикува надзорниот одбор.

Ако Годишното собрание не го свика надзорниот одбор, или ако од било кои други причини не се одржи во рокот определен во став 1 на овој член, одлука за свикување на годишното собрание може да донесе судот на предлог на кој било акционер.

Годишното собрание по завршувањето на деловната година задолжително одлучува за одобрување на работата и за водењето на работењето на друштвото од страна на членовите на управниот и надзорниот одбор.

За одобрување на работата на членовите на управниот и надзорниот одбор се гласа одделно за секој член на органот.

Член 26

Собранието одлучува само за прашања изрично определени со закон и овој Статут, а особено за:

1. Измена на стаутот на друштвото
2. Одобрување на Годишната сметка, на финансисите извештаи и на Годишниот извештај за работа на друштвото во претходната деловна година и одлучување за распределба на добивката
3. Избор и отповикување на членовите на надзорниот одбор
4. Одобрување на работата и на водењето на работењето со друштвото на членовите на управниот одбор и на членовите на надзорниот одбор.
5. Промена на правата врзани за одделни родови и класи на акции.
6. Зголемување и намалување на основната главнина
7. Издавање акции и други хартии од вредност
8. Назначување овластен ревизор за ревизија на Годишната сметка и на финансиските извештаи
9. Преобразба на друштвото во друга форма на друштво, како и статусни промени на друштвото.
10. Престанување на друштвото.

Член 27

Собранието избира претседавач, кој претседава со седницата на собранието, записничар, и двајца акционери т.е. заверувачи на записникот, освен ако записникот не го води нотар.

Собранието избира и комисија за спроведување на тајно гласање и други физички лица (бројачи на гласови) и други ако е тоа потребно за вршење други работи кои што го овозможуваат непреченото одвивање на работата на собранието на начин и според услови определени со закон и овој статут.

Ако собранието одлучува за измена на податок, што во согласност со чл.298 од ЗТД , се запишува во трговскиот регистар и записникот го води нотар.

Собранието не може да одлучува за прашање од областа на управувањето, односно од областа на водењето на друштвото што се во надлежност на управниот одбор, освен ако тоа со закон не е поинаку определено.

Член 28

Собранието може да одлучува само за прашања кои што се уредно ставени на дневен ред. Собранието може да расправа, без право на одлучување и за прашања кои не се уредно ставени на дневен ред.

Секој акционер има право да поднесе во било кое време иницијатива за вклучување точки во дневниот ред на собранието кое што ќе биде свикано.

Акционери кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акции со право на глас можат да предложат дополнување на дневниот ред со барање за вклучување нови точки ако истовремено приложат и образложение за предложената точка за дополнување на дневниот ред или ако предложат одлука по предложената точка. Акционери кои поединечно или заедно поседуваат 5% од вкупниот број на акции со право на глас имаат право по писмен пат да предложат за усвојување одлуки по секоја од точките кои се вклучени или ќе бидат вклучени во дневниот ред на седницата на собранието на друштвото. Барањето за вклучување на една или повеќе точки во дневниот ред на собранието коешто е свикано и/или предлагањето на одлуки за усвојување се испраќа до органот на управување на друштвото, односно до свикувачот на

собранието назначен од судот во согласност со овој закон во рок од осум дена од денот кога е испратена поканата, односно од денот кога е објавен јавниот повик за одржување на седница на собранието на друштвото.

Барањето за вклучување на една или повеќе точки во дневниот ред на собранието кое што е свикано се одбива и тоа:

- ако акционерот, односно акционерите го пропуштиле рокот од став 5 на овој член
- ако акционерот односно акционерите не поседуваат доволен број акции со право на глас во друштвото, согласно став 4 на овој член
- ако предлогот не ги исполнува другите услови предвидени со закон и
- ако точката, односно точките кои што се бара да бидат вклучени во дневниот ред на собранието не спаѓаат во надлежност на собранието или не се во согласност со законот и овој статут.

Ако барањето од став 5 на овој член не е ставено на дневен ред, освен во случаите од став 6 на овој член, конечна одлука по барањето донесува собранието при усвојувањето на дневниот ред. Барањето за вклучување една или повеќе точки во дневниот ред на свикано собрание, органот што го свикал собранието, односно лицето определено од судот да свика собрание, го објавува на ист начин како што го објавил јавниот повик за учество на свиканото собрание, најдоцна 8 дена пред денот на неговото одржување.

Член 29

Секој акционер кој има намера да учествува на свикано собрание е должен да го пријави своето учество на собранието (пријава за учество на собранието) најдоцна пред почетокот на седницата на закажното собрание.

Списокот на пријавените акционери го подготвува управниот одбор, односно лицето овластено за свикување на собранието.

Списокот на пријавените акционери од став 1 на овој член се става на увид во седиштето на друштвото.

Пред почетокот на одржувањето на собранието, управниот одбор односно лицето овластено за свикување на собранието го споредува списокот на пријавените акционери, според состојбата во акционерската книга добиена од Централниот депозитар за хартии од вредност 48 часа пред одржувањето на седницата на собранието.

Пред почетокот на одржувањето на собранието, списокот од став 3 на овој член го потпишува секој присутен акционер, односно полномошник на акционер, со што го верификува своето присуство на собранието (верификуван учесник на собранието). Потпишаниот список со свој потпис, го заверува претседавачот со собранието и записничарот. По заверката на списокот претседавачот со собранието го констатира кворумот за работа.

Заверениот список од став 4 на овој член им се дава на увид на сите учесници на собранието пред првото гласање.

Секој верификуван учесник на собранието може да бара копија на потпишаниот список, на свој трошок кој што не може да биде поголем од вистинскиот трошок.

Член 30

Акционерите можат да овластат полномошник на седница на собрание на друштвото со давање полномошно во писмена форма без обврска да го заверат полномошното кај нотар. Акционерите треба веднаш да го известат друштвото за секое полномошно дадено во писмена форма. Акционер кој нема да го извести друштвото за даденото полномошно ќе се смета дека не го дал полномошното.

Друштвото утврдува и образец за давање полномошно во писмена форма, кој е достапен за преземање од интернет страницата на друштвото на начин што акционерите би можеле да го преземат електронски за да го отпечатат, пополнат и потпишат. Кога акционер од која било причина технички не може да го преземе образецот за давање полномошно од интернет страницата на друштвото или ако му бил испратен лично по пошта, а образецот не го примил, тој може да користи и други видови обрасци за давање полномошно во писмена форма.

Друштвото е должно да уважи полномошно дадено во писмена форма ако било писмено известно од акционерот давател на полномошното. Друштвото може да бара утврдување на личниот идентитет на акционерот како услов за уважување на полномошното, односно за верификација на инструкциите за гласање ако такви му се дадени на полномошникот, но не смее да бара полномошното да се завери од нотар или да биде потврдено од домашен или странски надлежен орган како услов за уважување на полномошното, односно инструкциите за гласање.

Одредбите на овој член соодветно се применуваат и на откажувањето на полномошно по писмен пат.

Член 31

Собранието може да работи (кворум за работа) ако на седницата присуствуваат верификувани учесници на собранието кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас.

Ако на собранието на се обезбеди кворумот од став 1 на овој член собранието не може да почне со работа. За време што не е подолго од 15 дена од денот за кој е закажано одржувањето на собранието кое што немало кворум за работа се закажува нов термин за одржување на собранието (презакажано собрание) кое што и се одржува во овој рок. Новиот термин за одржување на презакажаното собрание се објавува на начин на кој што е објавено свикувањето на собранието кое што немало кворум за работа.

Учеството на презакажаното собрание повторно не се пријавува. Пред да започне со работа на презакажаното собрание се пристапува кон потпишување на списокот, со што секој присутен го верификува своето присуство на презакажаното собрание. Потпишаниот список со свој потпис го заверуваат претседавачот со собранието и записничарот. По заверката на списокот, претседавачот со собранието го констатира присуството на пријавените акционери, односно на нивните полномошници, односно кворумот за работа на собранието.

Секој верификуван учесник на презакажаното собрание може да бара копија на потпишаниот список на свој трошок.

На презакажаното собрание може да се одлучува само по прашањата утврдени во дневниот ред за првото свикување на собранието без оглед на бројот на присутните акционери и бројот на акциите што ги имаат. На презакажаното собрание не може да се одлучува за прашања за коишто според закон, се одлучува со поголемо мнозинство од кворумот за работа од став 1 на овој член.

Член 32

Одлуките на собранието се донесуваат со мнозинство гласови од акциите со право на глас претставени на собранието, освен ако со закон не е определено поголемо мнозинство.

Член 33

Собранието избира претседавач кој претседава со седницата на собранието (во понатамошен текст претседавач со собранието).

Претседавачот со собранието го определува редоследот на работата и го одржува редот на седницата на собранието, а може да утврди и правила за водење на седницата на собранието.

Претседавачот со собранието се избира за секое одделно собрание.

Мандатот на претседавачот со собранието трае до изборот на претседавачот на наредното собрание кое што треба да биде одржано.

За претседавач со собранието може да биде избран секој акционер или лице кое што застапува акционер. За претседавач со собранието не може да биде избран член на управен и надзорен одбор.

Член 34

Ако дојде до прекин на седницата на собрание што започнало со работа, присутните акционери на седницата на собранието можат да одлучат собранието да продолжи со работа во време и место кое што се определува со мнозинство гласови од кворумот за работа на собранието. Одржувањето не може да биде подолго од осум дена од денот на прекилот.

Ако дојде до прекин на седница на собрание што започнало со работа, а собранието не донесло одлука за продолжување со работа, во согласност со ставот 1 од овој член, претседавачот со собранието го определува времето и местото на продолжување на прекинатата седница на собранието.

Учеството на продолжувањето на прекинатата седница на собранието повторно не се пријавува. Акционерот кој не го пријавил учеството на собранието чија што седница е прекината има право да го пријави своето учество пред почетокот на продолжената седница според состојбата на акционерската книга. На почетокот од работата на продолжената седница на собранието се пристапува кон повторно потпишување на списокот на пријавените акционери, односно на полномошниците, со што секој присутен го верификува своето присуство на продолжението на прекинатата седница на собранието. Потпишаниот список, со свој потпис, повторно го заверуваат претседавачот со собранието и записничарот. По заверувањето на списокот претседавачот со собранието го констатира кворумот за работа на продолжението на прекинатата седница на собранието.

Заверениот список од ставот 3 на овој член им се дава на увид на сите учесници на продолжението на прекинатата седница на собранието пред првото гласање. Секој верификуван учесник на собранието може да бара копија на потпишаниот список на свој трошок.

Ако на продолжената седница на собрание нема кворум за работа или таа не се одржи во рокот од став 1 на овој член, се закажува ново собрание според условите, начинот и постапката определени со закон и со овој статут.

Одлуките донесени на собранието кое што по започнувањето со работа ја прекинало работата, без разлика на тоа дали ќе продолжи со работа, се сметаат за полноважни. На седницата на која што собранието продолжило да работи, собранието расправа и одлучува само по точките кои што не се разгледувани и по кои што не е одлучувано.

Член 35

Со давањето на акциите во залог, акционерот не го губи правото на глас.

За акциите во сопственост на малолетник или на друго деловно неспособно лице, правото на глас го остварува неговиот законски застапник, односно старател, лично или преку полномошник, определен со писмено полномошно заверено кај нотар.

За акциите во сопственост на починато лице, до завршување на оставинската постапка, правото на глас го остварува заедничкиот застапник определен од наследниците на починатиот со писмено полномошно заверено кај нотар.

За друштвото во ликвидација или стечај кое што има акции во друго правно лице, гласа ликвидаторот, односно стечајниот управник или од нив определениот полномошник со писмено полномошно заверено кај нотар.

Член 36

Ако со Законот и со Статутот, не е определено поинаку, а собранието самото не определи посебен начин на гласање или тајно гласање, начинот на гласање го определува претседавачот со собранието.

За броењето на гласовите собранието избира најмалку еден бројач на гласови.

За изборите за член на Надзорен одбор или за отповикување на членовите гласањето е јавно.

Ако со статутот е определено на собранието акционерите да гласаат јавно, по барање на еден или повеќе акционери кои имаат најмалку 1/10 од вкупниот број на акции со право на глас се пристапува кон тајно гласање.

Член 37

Ако собранието одлучи гласањето да се врши тајно, во тој случај тајното гласање го спроведува комисија за спроведување тајно гласање избрана од собранието. Комисијата е составена од три члена од редот на акционерите. Во комисијата не може да се избере акционер, односно друго лице кое е член на Надзорниот одбор или Управниот одбор ниту претседавачот со собранието на кое што се врши тајно гласање. Комисијата за спроведување тајно гласање е должна да работи непристрасно и праведно.

Комисијата ја определува содржината на гласачките ливчиња, се грижи за умножување на гласачките ливчиња, ги нумерира гласачките ливчиња, ги пребројува гласовите и поднесува писмен извештај за спроведеното тајно гласање во кој што утврдува колку ливчиња биле употребени за спроведеното тајно гласање, колку ливчиња останале неупотребени и ги утврдува резултатите од гласањето. Извештајот за спроведеното тајно гласање го потпишуваат сите членови на комисијата.

Гласачкото ливче мора да ги содржи имињата и презимињата на сите кандидати кои се избираат со тајно гласање.

Кога се врши тајно гласање, ливчето за гласање мора да ги содржи прашањата за коишто ќе се гласа, опцијата за гласање "ЗА", "ПРОТИВ", "ВОЗДРЖАНИ", за секое прашање или група на прашања или друга јасна опција, како и објаснување за начинот на којшто се врши тајното гласање.

Гласачките ливчиња (употребените и неупотребените), извештајот за спроведеното гласање и другиот изборен материјал се чуваат на ист начин како и записниците од собранијата.

Член 38

Одлуките на собранието влегуваат во сила со денот на донесувањето, освен ако во одлуката е утврден друг датум на влегување во сила.

Член 39

За работата на собранието се води записник кој што содржи податоци за :

- фирмата и седиштето на друштвото ;
- датумот, времето и местото на одржувањето на собранието ;
- името на претседавачот со собранието, односно името на записничарот и имињата на членовите на комисијата за гласање, ако се избираат;
- дневниот ред на собранието ;
- бројот на присутните акционери, односно полномошниците на акционери и кворумот за работа;
- расправата водена на собранието ;
- значајните настани на собранието, како и поднесените предлози ;
- одлуките, бројот на гласови "ЗА" и "ПРОТИВ" и бројот на "ВОЗДРЖАНИТЕ" гласови и
- оградувањата, односно противењата на акционер, член на Управниот одбор или член на Надзорниот одбор против некоја одлука ако е изјавено оградување, односно противење.

За записничар и заверувачи на записник не може да биде избран член на Управниот односно Надзорниот одбор ниту преседавачот со собранието.

Записникот се подготвува најдоцна во рок од 8 дена со денот на одржувањето на собранието и него го потпишуваат записничарот и претседавачот со собранието, а го заверуваат заверувачи на записникот.

Секој акционер може да бара од Претседателот на Управниот одбор издавање копија од записникот на собранието, на сопствен трошок. Трошокот не може да биде поголем од стварните трошоци.

Кога записникот го води нотар, записникот се подготвува најдоцна во рок од три дена од денот на одржувањето на собранието и него го потпишува нотарот и преседавачот со собранието. Копијата од ставот 4 на овој член ја дава нотарот кој го водел записникот.

Записниците заедно со прилозите се чуваат најмалку 10 години.

VII ВИД, СОСТАВ И НАЧИН НА ИЗБОР НА ОРГАНОТ НА УПРАВУВАЊЕ

Член 40

Управувањето со друштвото е организирано според двостепениот систем (Управен одбор и Надзорен одбор).

Изборот и отповикувањето на членовите на Управниот и на Надзорниот одбор се врши со јавно гласање.

Член 41

За член на Управниот одбор, односно Надзорниот одбор можат да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни.

За член на Управниот одбор, односно на надзорниот одбор не може да биде избрано лице против кое е изречена казна, односно прекршочна санкција забрана за вршење должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работењето на друштвото додека трае таа забрана.

Член 42

Членовите на Надзорниот одбор ги избира собранието со мнозинство гласови од акциите со право на глас претставени на собранието на кое се врши избор.

Пред да се пристапи кон избор на член на Надзорен одбор во согласност со ставот 1 од овој член, за секој кандидат, во писмена форма, се објавуваат податоци за возраста, полот, образованието и другите професионални квалификации, работно искуство и како го стекнал, во кои друштва е или бил член на орган на управување, односно на надзорен одбор и другите поважни функции што ги вршел, бројот на акциите што ги поседува во друштвото и во други друштва, како и заемите и другите обврски кои што ги има спрема друштвото.

Податоците утврдени во ставот 2 од овој член им се доставуваат на акционерите најдоцна седум дена пред собранието да пристапи кон избор. Податоците се достапни на секој акционер.

Одлуката на собранието за избор на Надзорниот одбор, односно на негов член влегува во сила од денот на донесувањето. Пријавата за упис во трговскиот регистар на избраниот, Надзорниот одбор, ја поднесува лицето определено со одлука на собранието.

Член 43

Ако одделни членови на надзорниот одбор престанат да ги вршат своите функции во текот на мандатот или ако се спречени да ги вршат, другите членови на надзорниот одбор продолжуваат со работа до потполнувањето на испразнетото место.

Ако бројот на членовите на одборот на директори, односно на надзорниот одбор се намали под бројот определен со статутот, но не помал од минималниот број определен со законот, одборот на директори, односно надзорниот одбор може, во рок од 90 дена од денот кога на членот му престанала функцијата, да го пополни неговиот состав со избор на вршител на должноста член на одборот на директори, односно на надзорниот одбор до наредното собрание. Донесените одлуки и преземените правни работи и дејствија од страна на одборот на директори, односно на надзорниот одбор остануваат полноважни.

Ако бројот на членовите на надзорниот одбор се намали под бројот определен со закон, преостанатите членови на надзорниот одбор мораат во рок од три дена да свикаат собрание за да се полни составот на надзорниот одбор. Ако собранието не биде свикано во овој рок, собранието го свиква управниот одбор, во рок од три дена по истекот на претходниот рок.

Ако надзорниот одбор не изврши избор на вршител на должноста член на надзорниот одбор, ако преостанатите членови на надзорниот одбор не го свикаат собранието, односно ако членовите на управниот одбор не го свикаат собранието во роковите од ставовите 2 и 3 на овој член секое лице кое има правен интерес може, со предлог, да бара од судот да определи физичко лице кое ќе го свика собранието.

Член 44

Членовите на управниот одбор и надзорниот одбор, како и членовите на нивните семејства (сопругници, родители и деца) без одобрение на надзорниот одбор, не смеат:

- за своја или туѓа сметка да вршат работи кои што спаѓаат во предметот на работењето на друштвото;
- да вршат друга дејност или активност во друго друштво, со ист или сличен предмет на работење, платена или неплатена, за сопствена сметка или за сметка на друго лице;
- да биде член на орган на управување или член на надзорен одбор, односно контролор во друго друштво кое што има ист или сличен предмет на работење како и друштвото и
- во просториите на друштвото да вршат работи за своја или за туѓа сметка.

Пред изборот на физичко лице за член на органот на управување, кандидатот во писмена форма, го известува органот на друштвото овластен за неговиот избор за сите свои дејности и активности во друго друштво, платени или неплатени, кои ги врши за сопствена сметка или за сметка на кое било друго лице.

Собранието мора да биде известно на првата наредна седница за даденото одобрение од ставот 1 на овој член.

Ако членот на управниот одбор односно на надзорниот одбор, постапи спротивно на забраните од ставот 1 на овој член, односно премолчи релевантен факт во известувањето од ставот 2 на овој член, друштвото може:

- да бара надомест на штета или
- да бара на друштвото да му ја отстапи правната работа што ја склучил за своја сметка и да му ја даде користа што потекнува од правната работа склучена за своја или за туѓа сметка.

Ако членот на управниот одбор не ја надомести штетата или не му ја отстапи правната работа на друштвото склучена за своја сметка или не му ја даде на друштвото користа што потекнува од правната работа склучена за своја или за туѓа сметка или на друштвото не му го пренесе побарувањето кое што произлегло од неа, другите членови на управниот одбор, односно на надзорниот одбор и кој било акционер можат да поднесат тужба за остварување на барањата од ставот 4 на овој член.

Правото за остварување на барањата од ставот 4 на овој член застарува во рок од 90 дена од денот кога членовите на надзорниот одбор, односно акционер дознале за дејствието врз основа на кое постои право на надомест на штета, односно право да бара друштвото да му ја отстапи правната работа што ја склучил за своја сметка и да му ја даде користа што потекнува од правната работа склучена за своја или за туѓа сметка. По истекот на рокот од пет години од денот на настанувањето на повредата на забраната, барањата од ставот 4 на овој член не можат да се остварат.

Член 45

За секој договор или друга деловна активност на друштвото во која што друштвото е странка и во која што член на управниот одбор, односно на надзорниот одбор има интерес, дури и на посреден начин, мора да се постапи според членовите 457, 459 и 460 од Законот за трговски друштва. Секој член на управниот одбор, односно на надзорниот одбор кој има интерес е должен веднаш да го пријави тоа.

Ако член или заинтересиран член на управниот одбор, односно на надзорниот одбор дојде до сознание дека е исполнет некој од условите од ставот 1 на овој член, за тоа веднаш го известува управниот одбор, односно надзорниот одбор.

Заинтересираниот член има право да биде сослушан, но не може да учествува на расправата или во одлучувањето во врска со договорот или со другата правна работа ниту во донесувањето на одлуката за давање на одобрението од членот 460 став 1 на Законот за трговски друштва.

Ако надзорниот одбор, односно собранието не дале одобрение или ако одлуката со која што е дадено одобрение е незаконита, не можат да се истакнуваат барања спрема трети лица, освен ако друштвото докаже дека третото лице знаело за непостоењето одобрение или за незаконитоста на одлуката или, со оглед на сите околности, морало да знае за тоа.

Член 46

Правата и обврските на членовите на управниот одбор, покрај правата и обврските определени со законот од трговските друштва, можат да бидат определени со договор за уредување на односите меѓу друштвото и член на управниот одбор. Од името на друштвото, договорот меѓу член на управниот одбор и друштвото, го склучува надзорниот одбор, а го потпишува претседателот на надзорниот одбор.

Член 47

Членовите на управниот одбор и на надзорниот одбор, во согласност со нивната положба, определена со законот за трговските друштва, имаат исти права и обврски, без оглед на тоа како се распределени правата и обврските меѓу нив во органот. Работите ги вршат заедно според овластувањата определени со законот за трговските друштва и според работите што им се доверени во согласност со овој статут.

Актите, односно одлуките на управниот одбор, односно на надзорниот одбор кои се донесени надвор од нивните овластувања определени со законот за трговските друштва и со овој статут го обврзуваат друштвото во односите со трети лица, освен кога третото лице знаело или со оглед на околностите морало да знае за тоа.

Управниот одбор, односно надзорниот одбор работи и одлучува на начин определен со законот за трговски друштва, со статутот и со неговиот деловник за работа.

Член 48

Управниот одбор, односно членовите на управниот одбор, најмалку еднаш во три месеци му поднесуваат на надзорниот одбор пишан извештај за работењето на друштвото, а по истекот на деловната година поднесуваат и годишна сметка, годишни финансиски извештаи и годишен извештај за работењето на друштвото.

На барање на надзорниот одбор, членовите на управниот одбор составуваат посебен извештај за состојбата на друштвото или за некое прашање од неговото работење.

Надзорниот одбор може сам или преку други лица да превзема дејствија заради стекнување увид во работењето на друштвото и управувањето со него од страна на членовите на управниот одбор.

На барање на најмалку една третина од членовите на надзорниот одбор, членовите на управниот одбор се должни да ги подготват сите документи и известувања потребни за вршење на надзор над неговата работа.

Секој член на надзорниот одбор, заради извршување на својата функција, има право да ги разгледува сите извештаи, акти и документи што членовите на управниот одбор, ги доставуваат на надзорниот одбор.

Член 49

Управниот одбор, при подготвување и спроведување на одлуките на собранието, е должен:

- на барање на собранието да ги подготви општите акти и одлуките чие што донесување е во надлежност на собранието,
- да ги подготви договорите кои што можат да се склучат само со согласност на собранието,
- да ги извршува одлуките кои што собранието ги донесува во рамките на неговата надлежност и
- да врши и други работи кои што со овој закон ги има собранието и што се во рамките на неговата надлежност.

Член 50

Управниот одбор или надзорниот одбор може да работи и одлучува ако на состанокот се присутни најмалку половина од сите негови членови.

Управниот одбор, односно надзорниот одбор ги донесува одлуките со мнозинство гласови од кворумот определен во ставовите 1 на овој член.

Гласот на претседателот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор, а во негово отсуство на претседавачот кој е овластен од претседателот да го заменува, е одлучувачки во случај на поделба на гласовите.

Одлуките на управниот одбор, односно на надзорниот одбор влегуваат во сила од денот на нивното донесување.

Член 51

Управниот одбор одржува состанок кога тоа го налага извршувањето на работите во рамките на неговите надлежности.

Секој член на управниот одбор, со барање поднесено во писмена форма, може со наведување на причините и целта да бара од претседателот да свика состанок на управниот одбор.

Ако членот кој барал свикување на состанок добие поддршка од најмалку една третина од членовите на управниот одбор за свикување на состанок, претседателот на управниот одбор мора да свика состанок во рок од 15 дена од денот кога е поднесено барањето.

Свикувањето на состанокот од ставот (3) на овој член се врши со известување до сите членови на управниот одбор, што е вообичаено за свикување на состаноците на управниот одбор, во кое што се наведуваат причините, времето и местото на одржување на состанокот.

Член 52

Членовите на управниот одбор, односно на надзорниот одбор можат да учествуваат и одлучуваат на состанок, организиран со користење на конференциска телефонска врска или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема, со тоа што сите лица кои учествуваат на така организираниот состанок можат да се слушаат, да се гледаат и да разговараат еден со друг. Учество на ваквите состаноци се смета за присуство и лично учество на лицата кои се вклучени на овој начин.

Учество на состанокот се запишува во записникот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор, кој го потпишуваат сите членови што учествувале на состанокот, организиран на начин од ставот 1 на овој член.

Член 53

Управниот одбор, односно надзорниот одбор може да одлучува и без одржување состанок ако сите членови на управниот одбор, односно на надзорниот одбор дадат согласност за одлуката која што се донесува без одржување на состанок.

За сите одлуки донесени на начин од ставот 1 на овој член, претседателот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор или физичко лице кое што тој ќе го овласти подготвува записник во кој што се евидентираат одлуките. Записникот го потпишува претседателот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор, а во негово отсуство член на управниот одбор, односно на надзорниот одбор, најдоцна во рок од 30 дена од денот на давањето согласност за одлуката која што ја донеле без одржување на состанок.

Одлуките донесени на начин од ставот 1 на овој член влегуваат во сила со денот на давањето на согласноста од ставот 1 на овој член од страна на сите членови на управниот одбор, односно на надзорниот одбор, освен ако во одлуката не е утврден друг момент на влегување во сила. Давањето на согласноста може да биде извршено со своерачен потпис, или со потпис испратен по факс или по електронски пат на предлогот на одлуката.

Член 54

Управниот одбор, односно надзорниот одбор може да формира една или повеќе комисии од редот на своите членови и од други лица.

Комисиите не можат да одлучуваат за прашањата што се во надлежност на управниот одбор, односно на надзорниот одбор, ниту можат да им се пренесат нивните права и обврски.

Составот, условите, содржината на работа и начинот на работењето на овие комисии поблиску се уредуваат со другите акти на друштвото донесени во согласност со овој статут.

Сите активности на комисиите подлежат на одобрение од страна на управниот одбор, односно на надзорниот одбор.

Член 55

За работата на секој состанок на управниот одбор, односно на надзорниот одбор и на комисиите, без разлика на тоа како е одржан состанокот, се подготвува записник.

Записникот мора да се изготви во рок од три дена од денот на одржувањето на состанокот.

Записникот треба да содржи податоци за начинот на кој што работел управниот одбор, односно надзорниот одбор (на состанок или на друг начин), времето и местото на одржување на состанокот, лицата кои присуствувале и дневниот ред на состанокот, прашањата кои биле предмет на гласање и резултатите од секое гласање вклучувајќи ги и имињата на членовите кои гласале "за" и "против" одлуките усвоени на состанокот. Во записникот може, по барање на членот кој гласал "за" и "против" да се внесе и причината зошто така гласал. Ако некој член има судир на интерес, членот има обврска тоа да го најави на почетокот на состанокот и тоа да се евидентира во записникот.

Записникот го потпишуваат сите членови на управниот одбор, односно на надзорниот одбор кои биле присутни на состанокот. Записникот го потпишува претседателот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор, а во негово отсуство членот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор кој по овластување на претседателот претседавал на состанокот.

Член 56

Членот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор е должен овластувањата што му се дадени со законот за трговски друштва и со овој статут да ги врши во интерес на друштвото и во интерес на акционерите со внимание на уреден и совесен трговец и не може да ги пренесе своите овластувања на друг член на управниот одбор, односно на надзорен одбор.

Членовите на управниот одбор, односно на надзорниот одбор се должни како деловна тајна да ги чуваат сите известувања и податоци што на било кој начин се однеусуваат на работењето на друштвото, а кои ги добиле како доверители.

Обврската од ставот 2 на овој член трае и по престанувањето на мандатот во управниот одбор, односно во надзорниот одбор, во согласност со обврските преземени во договорот за уредување на односите меѓу друштвото и член на управниот одбор, односно на надзорниот одбор.

Во текот на извршувањето на своите должности, во согласност со ставот 1 од овој член, членот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор може да се потпира на информации, на мислења или на извештаи подготвени од независни правни советници, независни овластени сметководители и овластени ревизори и други лица, за кои се верува дека се доверливи и компетентни за работите што ги вршат, при што не се смета дека со тоа е ослободен од својата обврска да постапува со внимание на уреден и совесен трговец.

Ограничувањата на овластувањата за застапување на членови на управниот одбор се без правно дејство спрема трети лица, дури и ако ограничувањата биле објавени.

Член 57

Ако членовите на управниот одбор ги повредат своите обврски, му одговараат на друштвото за причинетата штета како солдирани должници ако не работеле и постапувале со внимание на уреден и совесен трговец. Не се смета за одговорен член на управниот одбор кој работел врз основа на одлука на собранието, која што собранието ја усвоило и покрај тоа што укажал дека е спротивна на овој закон, како и член на управниот одбор кој се спротиставил на донесувањето на одлуката така што го издвоил своето мислење во записникот на состанокот на управниот одбор и гласал "против" одлуката.

Членовите на управниот одбор особено ќе се сметаат за одговорни за причинета штета ако спротивно на законот за трговски друштва:

- 1.- на акционерите им го вратат она што тие во вложиле во друштвото;
- 2.- на акционерите им исплатат камата или дивиденда;
- 3.- запишат, стекнат, земат во залог или ако ги повлечат акциите на друштвото;
- 4.- го разделат имотот на друштвото;
- 5.- извршат исплати по настапувањето на неспособноста на друштвото за плаќање, односно по настапувањето на презадолженоста на друштвото;
- 6.- поднесат неистинита годишна сметка и финансиски извештај и
- 7.- ги злоупотребат и неовластено ги користат средствата на друштвото;
- 8.- при условно зголемување на основната главнина издаваат акции, спротивно на целта, или издаваат акции пред акциите од претходната емисија да бидат уплатени во целост.

Ако членовите на управниот одбор не ги отстранат незаконитостите од постапувањата според ставот 2 на овој член, акционерите имаат право од членовите на управниот одбор да бараат надомест на штета.

Ако член на управниот одбор грубо ја повреди својата должност да постапува со внимание на уреден и совесен трговец, барање за надомест на штета можат да поднесат и доверителите на друштвото ако своите побарувања не можат да ги намират од друштвото. Членовите на надзорниот одбор солидарно одговараат за предизвикана штета на друштвото со членовите на управниот одбор ако при давањето на претходното одобрение не постапувале со внимание на уреден и совесен трговец. Правото за оставрување на барање за надомест на штета, што е содржан во овој член, застарува за пет години.

Член 58

Собранието може да ги отповика сите членови на надзорниот одбор, односно член на овој одбор и пред истекот на времето за кое што бил избран. За одлуката за отповикување е потребно мнозинство гласови од акциите со право на глас, претставени на собранието.

Ако собранието донело одлука за отповикување на сите членови на надзорниот одбор, односно на нивен член, на истата седница избира нови членови, односно на надзорниот одбор, односно нов член на местото на отповиканиот член, ако собранието одлучи така и ако на собранието на акционерите во писмена форма, им се достават податоци за кандидатите кои што треба да бидат избрани.

Надзорниот одбор може во било кое време, со или без образложение да ги отповика сите членови на управниот одбор, односно на негов член. Надзорниот одбор на истата седница избира нови членови на управниот одбор, односно нов член на местото на отповиканите членови, односно на отповиканиот член. Одлуката за отповикување влегува во сила со денот на донесувањето.

Член на управниот одбор, кој е отповикан има право да бара надомест на штета, ако така е определено во договорот од членот 350 на законот за трговски друштва.

На член, односно на надзорниот одбор му престанува мандатот и кога ќе се исполни условот одреден во членот 384 став 8 од законот за трговски друштва.

Ако собранието отповика повеќе од еден член на надзорниот одбор, се пристапува кон гласање за отповикување на сите членови на надзорниот одбор. Се смета дека членовите на надзорниот одбор се отповикани ако за отповикувањето акционерите се изјасниле со мнозинство гласови од претставените акции на собранието со право на глас. Изборот на новите членови на надзорниот одбор се врши со кумулативно гласање.

Одлуката на собранието за отповикување на надзорниот одбор, односно на нивни член влегува во сила со денот на донесувањето.

Пријавата за упис во трговскиот регистар на избраните, односно на отповиканите членови од органите од овој член ја поднесува лицето овластено со одлуката за избор, односно отповикување.

Член 59

Член на управниот одбор, односно на надзорниот одбор може да поднесе оставка во било кое време со поднесување писмено известување до органот што го избрал, освен кога интересите на друштвото не наложуваат нешто друго.

Потписот на членот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор на известувањето за оставката се зверува кај нотар.

По поднесената оставка не се одлучува за нејзиното прифаќање. Ако интересите на друштвото го наложуваат тоа, управниот одбор, односно надзорниот одбор може да го обврзи членот кој дал оставка да продолжи да ја врши функцијата се до изборот на нов член на управниот одбор, односно на надзорниот одбор, но не подолго од 60 дена. Се смета дека на членот на управниот одбор, односно на надзорниот одбор му престанал мандатот со денот на поднесувањето на известувањето за оставката, во писмена форма, освен ако во известувањето не е наведен некој

друг датум. Врз основа на известувањето за оставката се поднесува пријава за бришење на уписот во трговскиот регистар на членот на органот на управување, односно на надзорниот одбор кој дал оставка.

Член 60

Собранието може со одлука да определи месечниот пашал или пашалот по состанок на членовите на Надзорниот одбор. Членовите на Надзорниот одбор имаат право на надомест на сите други трошоци (патни и други трошоци) право на осигурување на живот и на друг вид осигурување, како и други права што се поврзани со вршењето на нивната функција (користење работни простории, потребни средства за работа, телефон и друго).

Членовите на Управниот одбор имаат право на плата, месечен надомест, право на осигурување на живот и на друг вид осигурување, на надоместок на патни трошоци, користење на телефон и друго.

Правата на членовите на Управниот одбор од ставовите 2 и 3 на овој член се уредуваат со договорот за уредување на односите меѓу друштвото и член на управниот одбор, соодветно на видот и обемот на доверените задачи, работно правниот статус и нивниот личен придонес во успешноста на работењето на друштвото.

Во договорот се определуваат и ситуациите кога се смета дека значително е влошена финансиската состојба на друштвото, поради што примањата на член на управниот одбор претставува голем товар за друштвото, поради што собранието на предлог на членовите на надзорниот одбор може да ги намали вкупните примања и другите права на членот на управниот одбор. Со ова намалување на примањата односите меѓу членот на управниот одбор и друштвото остануваат непроменети, а членот на управниот одбор може да го откаже договорот и да даде оставка најрано до крајот на следното тромесечие, со отказан рок кој не може да биде пократок од 30 дена, освен ако собранието, надзорниот одбор не прифатат пократок рок. Одлука за намалување на примањата на член на управниот одбор, донесува надзорниот одбор.

За посебно доверени работи што за друштвото ги извршил член на управен одбор или член на надзорен одбор, може да му се признае дополнителна награда, која исто така се исплатува на товар на трошоците на работењето.

Член 61

Правата и обврските од работен однос што ги стекнал член на Управниот одбор кој пред изборот е во редовен работен однос во друштвото, утврдени со договорот за работа му мируваат. Мировањето започнува од денот на изборот на тоа лице.

Членот на управниот одбор за времето за кое што е избран, освен ако функцијата ја врши без засновање работен однос, правата од работен однос ги оставрува според условите утврдени во договорот за уредување на односите меѓу член на управниот одбор и друштвото во согласност со закон.

На лицата кои со одлука на управниот одбор се назначени како лица со посебни овластувања и одговорности (во натамошен текст раководни лица) соодветно се применува став 1 од овој член. Раководните лица ги оставруваат правата и обврските од работен однос според условите утврдени во договорот за уредување на односите меѓу управниот одбор и раководното лице (во натамошен текст договор за уредување на односите со раководно лице . Со договорот за уредување на односите со раководно лице се уредуваат: платата, надоместоците, учеството за добивката, надоместоците на трошоците, надоместокот за осигурување на живот и на други видови осигурување и другите права од работен однос.

Определувањето на видот и обемот на вкупните примања и на другите права и обврски од работен однос на раководно лице е соодветно на видот и обемот на доверените задачи и на

одговорноста на раководното лице, како и на неговиот личен придонес во успешноста на работењето на друштвото.

Од името на управниот одбор, договорот со раководното лице го потпишува Претседателот на управниот одбор.

На членовите на управниот одбор и на раководните лица не се применуваат одредбите од колективниот договор, како и одредбите од Законот за работни односи што се однесуваат на засновањето и на престанувањето на работниот однос, на дисциплинска одговорност, на платата, на надоместоците и на заштитата на правата на работниците.

Правата од овие одредби од Законот за работни односи, овие лица ги остваруваат на начин и според условите утврдени во договорот од став 3 на овој член.

VIII УПРАВЕН ОДБОР

Член 62

Со друштвото управува управен одбор кои се состои од 7 (седум) члена.

Надзорниот одбор ги избира членовите на управниот одбор. Ни едно лице во исто време не може да биде член на Управниот одбор и член на Надзорниот одбор на друштвото.

Членовите на Управниот одбор се избираат за период од шест години.

Членовите на Управниот одбор можат да бидат повторно избрани без разлика на тоа колку мандати претходно биле избрани.

Член 63

Со одлуката за избор на членовите на Управниот одбор, еден од членовите на Управниот одбор се именува за Претседател на Управниот одбор.

Претседателот на Управниот одбор ги свикува состаноците и претседава со нив и е одговорен за водењето на записникот од состаноците и за организацијата на други форми преку коишто Управниот одбор работи и одлучува.

Ако Претседателот на Управниот одбор од кои било причини не е во можност да ја врши функцијата или ако е отсутен, со состаноците на Управниот одбор претседава член на Управниот одбор именуван од Надзорниот одбор.

Ако еден или повеќе членови на Управниот одбор престанат да ги вршат своите функции во текот на мандатот или ако се спречени да ги вршат, другите членови на Управниот одбор продолжуваат со работа до пополнувањето на испразнетото место од страна на Надзорниот одбор.

Член 64

Управниот одбор има најшироки овластувања во управувањето со друштвото, односно во вршењето на сите работи поврзани со водењето на работите и на тековните активности во рамките на предметот на работењето на друштвото.

Член 65

Членовите на Управниот одбор во согласност со нивната положба определена со закон и овој статут, имаат исти права и обврски, без оглед на тоа како се распределени правата и обврските меѓу нив во органот. Работите ги вршат заедно според овластувањата определени со закон и според работите што им се доверени во согласност со закон и со овој статут.

Член 66

Управниот одбор работи и одлучува на начин определен со закон, овој статут и со неговиот деловник за работа.
Деловникот за работа на Управниот одбор го донесуваат членовите на Управниот одбор со мнозинство на гласови.

Член 67

Сите членови на управниот одбор ги водат и ги вршат заедно работите од надлежност на управниот одбор, а особено:

- донесуваат програма за работа,
- програма за развој, годишен план за работа и годишен финансиски план на друштвото
- ја утврдуваат деловната политика,
- на барање на собранието подготвуваат општи акти и одлуки чие донесување е во надлежност на собранието,
- поднесуваат иницијатива за изменување и дополнување на статутот,
- донесуваат одлуки за одобрување на договори за инвестициони вложувања,
- одлучуваат за внатрешна организација на друштвото и ги донесува општите акти,
- одлучуваат за донесување на програма за економски, технолошки, структурални и други промени,
- одлучуваат во втор степен за поединечните права, обврски и одговорности на работниците,
- се грижат и превземаат потребни дејствија за исполнување на со закон пропишани обврски на друштвото,
- донесуваат деловник за работа,
- донесуваат одлуки за финансиска помош, спонзорства и донации,
- поднесуваат извештај за работењето до надзорниот одбор еднаш на три месеци,
- вршат и други работи кои не се во надлежност на собранието и на Надзорниот одбор.

Член 68

Ако друштвото во текот на работењето според годишната сметка покажува нова загуба, поголема од 30% од вредноста на имотот на друштвото, односно 50% од основната главнина Управниот одбор мора веднаш да подготват извештај во писмена форма во којшто ќе ги објаснат причините за загубата и ќе предложат мерки со коишто загубата ќе биде покриена. Извештајот се одобрува од Надзорниот одбор. Во рок од 48 часа од создавањето дека друштвото покажало загуба Управниот одбор свикува собрание на кое ги известува акционерите за состојбата и за преземените мерки.

Ако настапи околност којашто со законот е определена како услов за отворање на стечања постапка, Управниот одбор најдоцна во рок од 21 ден од денот на настанувањето на условот за отворање на стечајна постапка, свикува собрание на коешто ги известува акционерите за состојбата и за преземените мерки, како и за мерките што треба да бидат превземени и одобрени од акционерите на собранието.

По настапувањето неспособност за плаќање на друштвото или негова презадолженост Управниот одбор не смее да предлага или да врши исплати, освен плаќања коишто се неопходни за редовно работење на друштвото и коишто се вршат со внимание на совесен и уреден трговец.

Член 69

Управниот одбор, со претходно одобрение на Надзорниот одбор одлучува за:
-затворање (престанување) или пренос на друштвото или на негов дел што учествува со над 10 % во приходот на друштвото;
-намалување или проширување на предметот на работење на друштвото;

- суштествени внатрешни организациони промени на друштвото што се определуваат со акт на друштвото ;
- воспоставување долгорочна соработка со други друштва од суштествено значење на друштвото или нејзино прекинување ;
- основање и престанување на друштвото што учествува со над 1/10 во основната главнина на друштвото и
- основање и престанување на подружници на друштвото.

Член 70

Во односите со трети лица друштвото го застапуваат членовите на Управниот одбор. Управниот одбор, со одобрение на Надзорниот одбор може да овласти еден или повеќе членови на Управниот одбор, самостојно да го застапуваат друштвото. Во тој случај другите членови на Управниот одбор се исклучени од застапувањето. Овластувањето за самостојно застапување може да биде повлечено во секое време од Надзорниот одбор. Членовите на Управниот одбор коишто самостојно го застапуваат друштвото можат да го носат називот генерален директор или друг назив.

Член 71

Надзорниот одбор може во секое време, со или без образложение да ги отповика сите членови на Управниот одбор, односно негов член. Надзорниот одбор на истата седница избира нови членови на Управниот одбор, односно нов член на местото на отповиканиот член. Одлуката за отповикување влегува во сила од денот на донесувањето. На член на Управниот одбор, му престанува мандатот и кога ќе поднесе писмена оставка. Пријава за упис во трговскиот регистар на избраните, односно отповиканите членови на Управниот одбор ја поднесува лицето овластено со одлуката за избор, односно отповикување.

Член 72

Претседателот на Управниот одбор, Генералниот директор и Заменикот генерален директор ги има следните надлежности:

- го претставува и застапува Друштвото без ограничување во внатрешниот и надворешниот промет,
- го обезбедува спроведувањето на одлуките и заклучоците на Собранието на Управниот одбор,
- предлага внатрешна организација на друштвото,
- склучува договори,
- ја обезбедува законитоста во работата и примената на прописите, овој Статут и другите акти на Друштвото,
- формира стручни комисии и работни тела,
- го информира управниот одбор за одделни прашања од работењето на Друштвото,
- донесува одлуки за финансиска помош и спонзорства до вредност од 10.000,00 евра во денарска противвредност,
- за работата од својата надлежност издава акти, упатства, налози и наредби со кои се обезбедува работењето на Друштвото,
- врши други работи во врска со работењето на Друштвото.

IX НАДЗОРЕН ОДБОР

Член 73

Надзорниот одбор се состои од 3 (три) члена од кои 1 (еден) е независен. Собранието ги избира членовите на Надзорниот одбор. Членовите на Надзорниот одбор со мнозинство гласови од акциите со право на глас од кворумот определен за работа на собранието со овој статут.

При изборот на членовите на надзорниот одбор се назначува кој член се избира како независен. Одлуката на собранието за избор на Надзорниот одбор, односно на нивен член влегува во сила од денот на донесувањето. Пријава за упис во трговскиот регистар на избраниот Надзорен одбор, односно на негов член ја поднесува лицето определено со одлука на собранието.

Член 74

Мандатот на членовите на надзорниот одбор изнесува 6 години. Членовите на надзорниот одбор можат да бидат повторно избрани без разлика на тоа колку мандати претходно биле избрани.

Член 75

Надзорниот одбор, од редот на своите членови, со мнозинство гласови од вкупниот број на членовите на Надзорниот одбор, избира претседател на Надзорниот одбор. Надзорниот одбор може да го разреши претседателот во кое било време и да избере нов претседател.

Претседателот на Надзорниот одбор ги свикнува седниците и претседава со нив, одговорен е за водењето на евиденцијата за состаноците и организирањето на другите начини (форми) на работа и на одлучување на Надзорниот одбор. Ако претседателот на Надзорниот одбор од кои било причини не е во можност да ја врши функцијата или е отсутен, со состаноците на Надзорниот одбор претседава член на Надзорниот одбор избран со мнозинство гласови на присутните членови на Надзорниот одбор.

Член 76

Надзорниот одбор врши надзор врз управувањето со друштвото што го врши Управниот одбор. Надзорниот одбор може да врши увид и да ги проверува книгите и документите на друштвото, како и имотот, особено благајната на друштвото и хартиите од вредност и стока. Надзорниот одбор за вршење одделни стручни работи од надзорот може да задолжи одделни членови на одборот, овластениот ревизор или стручни лица. На Надзорниот одбор не можат да му бидат пренесени овластувања во врска со управувањето на друштвото, освен ако со закон поинаку не е определено. Надзорниот одбор ја утврдува и организациската поставеност на Службата за внатрешна ревизија како и правата, одговорностите и односите со другите организациски единици на друштвото и одговорноста и условите за назначување на раководителот на службата за внатрешна ревизија.

Член 77

Надзорниот одбор, во текот на годината, задолжително одржува најмалку 4 (четири) редовни состаноци и тоа на секои три месеца, при што еден од нив мора задолжително да се одржи во рок од еден месец пред одржувањето на годишното собрание.

Член 78

Собранието може да ги отповика сите членови на Надзорниот одбор и пред истекот на времето за коешто биле избрани. За одлуката за отповикување е потребно мнозинство од акциите со право на глас, претставени на собранието.

Х ЗГОЛЕМУВАЊЕ И НАМАЛУВАЊЕ НА ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА

Член 79

Зголемувањето на основната главнина на акционерското друштво, може да се врши:

- 1) со влогови;
- 2) со условно зголемување на основната главнина;
- 3) со одобрен капитал и
- 4) од средствата на друштвото.

Начинот и постапката на зголемувањето на основната главница се врши согласно законот и овој статут.

Зголемувањето на основната главнина се врши со одлука на собранието за зголемување на основната главнина. Одлуката за зголемување на основната главнина има карактер на одлука за измена на статутот, освен одлуката за зголемување на основна главнина што Управниот одбор ја донел според одредбите на статутот за одобрен капитал.

Ако новоиздадените акции се издаваат со износ повисок од номиналниот износ на акциите, во одлуката за зголемување на основната главнина мора да се одреди износот под кој што акциите не можат да бидат издадени.

Одлуката за зголемување на основната главнина содржи податоци за износот, начинот и датумот на зголемувањето на основната главнина, бројот, родот и класите на акциите, паричните и непаричните влогови врз основа на кои што се преземаат новоиздадените акции и други податоци определени со закон, според соодветниот начин на зголемување на основната главнина.

Одлуката за зголемување на основната главнина се донесува со двотретинско мнозинство од акциите со право на глас претставени на собранието.

Ако постојат повеќе родови на акции, одлуката е полноважна ако се согласат за тоа акционерите од секој род акции. Одлуката за согласност акционерите од секој род акции ја донесуваат со истото мнозинство со кое што е донесена одлуката.

Член 80

Акциите кои што се целосно платени учествуваат во зголемувањето на основната главнина според нивниот номинален износ. Акциите кои што се делумно платени учествуваат во зголемувањето на основната главнина според нивниот номинален износ што е уплатен.

Член 81

Со одлуката за зголемување на основната главнина може да се одреди новите акции да учествуваат во добивката на акционерското друштво во деловната година што претходела на годината во која што е донесена одлуката за зголемување на основната главнина. Во тој случај, одлука за зголемување на основната главнина мора да биде донесена пред донесувањето на одлуката за распределба, односно за употреба на добивката за деловната година што претходела на годината во која што е донесена одлуката за зголемување на основната главнина. Одлуката за распределба, односно за употреба на добивка од претходната година има правно дејство по зголемувањето на основната главнина.

Член 82

Одлуката од член 82 на овој статут е ништовна ако одлуката за зголемување на основната главнина не е запишана во трговскиот регистар во рок од три месеци од денот на нејзиното донесување. Овој рок не тече за време додека трае постапката по тужба со која што се побива одлуката или со која што се бара утврдување на нејзината ништовност или за времето додека не се добие одобрение од страна на надлежен орган за зголемување на основната главнина ако е тоа определено со закон.

Член 83

Основната главнина може да биде намалена со:

- 1) намалување на номиналниот износ на еден или на повеќе родови и на класи акции;
- 2) спојување на еден или на повеќе родови акции, со тоа што најмалиот номинален износ на споената акција не може да биде помал од утврдениот износ со закон и
- 3) повлекување на сопствени и на други акции, ако со повлекувањето се врши намалување на основната главнина.

Начинот и постапката на намалувањето на основната главнина се врши согласно законот и овој статут.

Намалувањето на основната главнина се врши со одлука на собранието за намалување на основната главнина. Одлуката за намалување на основната главнина се донесува со двотретинско мнозинство од акциите со право на глас претставени на собранието. Ако постојат повеќе родови акции, одлуката е полноважна ако се согласат за тоа акционерите од секој род акции. Одлука за согласност акционерите од секој род акции ја донесуваат со истото мнозинство со кое што е донесена одлуката.

XII ТРГОВСКИ КНИГИ ,ГОДИШНА СМЕТКА, И ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Член 84

Друштвото во согласност со принципите на правилно водено сметководство, води трговски книги на начин што ги прави видливи сите преземени трговски правни работи ,состојба на средства ,обврските,главнината,приходите и расходите.Трговските книги се водат на таков начин што секое трето лице експерт ,при прегледување на книгите може да стекне општ преглед и увид во врска со работењето на трговецот и во врска со финансиската состојба и финансискиот резултат на неговото друштво.Трговските книги мора јасно да покажат на кој начин биле започнати,водени и комплетирани сите трговски трансакции на трговецот. Управниот одбор има обврска за зачува примерок од секое испратено деловно писмо.Зачуваниот примерок мора да биде идентичен со испратениот оригинал. Друштвото трговските книги ги води по системот на двојно книговодство:дневник,главна книга и аналитички евиденции.

Член 85

Друштвото трајно ги чува годишните сметки и финансиските извештаи. Трговските книги се чуваат најмалку 10 години од истекот на годината за којашто се однесуваат. Сметководствените документи се чуваат најмалку 5 години од истекот на годината во којашто се искористени за составување на трговските книги, освен документите за пресметка на плати,коишто се чуваат трајно. Годишните сметки и финансиските извештаи,трговските книги и сметководствените документи се чуваат во изворна форма или пренесени на некои од медиумите за автоматска или микрографска обработка на податоци.

Член 86

Друштвото, по истекот на календарската деловна година, составува годишна сметка и составува и финансиски извештаи.
Управниот одбор може да одлучи покрај годишната сметка и финансиските извештаи предвидени во став 1 на овој член да се изготвуваат и финансиски извештаи за покуси периоди од деловната година.

XIII РЕЗЕРВЕН ФОНД ЗА ПОКРИВАЊЕ НА ЗАГУБА И ДИВИДЕНДА

Член 87

Друштвото има задолжителна општа резерва како општ резервен фонд кој се формира по пат на зафаќање од нето добивката. За оваа резерва се пресметува и издвојува процент кој не може да биде помал од 5 % од добивката, се додека резервите на друштвото не достигнат износ којшто е еднаков на една десетина од основната главнина. Ако таа резерва се намали, мора да се дополни на ист начин.

Додека општата резерва не го надмине определениот износ од став 1 на овој член добивката може да се употребува само за покривање на загубите.
Кога општата резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривањето на сите загуби, со одлука на собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, ако таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан со став 1 на овој член.

Член 88

Друштвото основа посебен статутарен резервен фонд (во понатамошен текст: статутарна резерва).

Средствата од статутарната резерва, друштвото може да ги користи за следните издатоци:

- покривање на трошоци од непредвидливи ризици,
- развој и инвестиции, и
- награди.

За висината на делот од добивката кој ќе се издвои во оваа статутарна резерва, и воопшто за издвојувањето, одлучува Собранието на акционерите со мнозинство гласови од претставените акционери со право на глас.

Со средствата од статутарната резерва управува и располага Управниот Одбор, освен за издатоците за награди со кои управува и располага Надзорниот Одбор.

Член 89

Собранието одлучува за покривање на загубата.

Во одлуката за покривање на загубата се наведуваат изворите за нејзино покривање и тоа: акумулирана добивка, на товар на задолжителната општа резерва, на товар на посебните резерви за покривање загуби; премии и на товар на основната главнина, со нејзино намалување.

По одобрувањето на годишната сметка и на финансиските извештаи и утврдувањето на постоењето добивка за распределба, собранието го определува делот кој што им се доделува на акционерите во форма на дивиденда според родот и класата на акциите.
Начинот на плаќање на дивиденда го утврдуваат акционерите на собранието.

Член 90

Со одлуката на собранието со која што се одобрува плаќање на дивиденда се определува:

- износот на дивидендата
- датумот на евиденција според кои се определува листата на акционери кои имаат право да добијат дивиденда
- планот за исплата на дивиденда и денот на кој што дивидендата се исплаќа (ден на исплата) и начинот на кој што друштвото ги известува лицата кои имаат право на дивиденда, според донесената одлука

Ако по датумот на евиденција и пред денот на исплатата, акционерот изврши пренос на акциите кои му носеле право на дивиденда, ова право за примање на дивиденда се пренесува на лицето на кое што се пренесени акциите, освен ако пренесувачот и лицето на кое што се пренесени акциите заедно не договориле нешто друго.

XIV РЕВИЗИЈА

Член 91

Финансиските извештаи се предмет на ревизија и не можат да бидат одобрени од Собранието ако на нив не е извршена ревизија од овластено друштво за ревизија или овластен ревизор, трговец-поединец (во натамошниот текст : овластен ревизор).

Овластениот ревизор го избира Собранието пред истекот на деловната година за којашто се врши ревизија.

Членовите на управниот одбор се должни да му овозможат на овластениот ревизор увид во целокупната документација ,вклучуваќи го и она што се смета за деловна тајна.

Овластениот ревизор може да бара од Управниот одбор, објаснувања и докази што се потребни за уредно испитување на финансиските извештаи.

Овластениот ревизор на финансиските извештаи поднесува извештај ,според меѓународните ревизорски стандарди објавени во Службен весник на Р.Македонија.

Член 92

Управниот одбор по добивањето на извештајот за извршената ревизија ,заедно со годишната сметка и финансиските извештаи и годишниот извештај за работата на друштвото го доставува на Надзорниот одбор.Истовремено,на Надзорниот одбор му се доставува и предлог на одлука за распределба на добивката,којашто ќе биде доставена до Собранието за одлучување.

Надзорниот одбор е должен да ја провери годишната сметка и финансиските извештаи и предлогот на одлуката за распределба на добивката.За извештајот од овластениот ревизор се поднесува извештај пред Собранието .

Надзорниот одбор му поднесува на Собранието писмен извештај за резултатите од контролата.

Во извештајот членовите на надзорниот одбор го соопштуваат начинот на кој што извршиле контрола и обемот на контролата над управувањето со друштвото за време на претходната година.

Во извештајот се изјаснува и за резултатите од извршената ревизија спроведена од страна на овластениот ревизор за годишната сметка и за финансиските извештаи и за приговорите на ревизорот на составената годишна сметка и на финансиските извештаи и предлага тие да бидат усвоени или не.

XV АКТИ, ДОКУМЕНТИ И ИНФОРМИРАЊЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Член 93

Управниот одбор го определува начинот на објавување на податоците и извештаите за кои што со овој статут е определена обврска за нивно објавување во гласило на друштвото, во дневен весник, интернет или на друг начин и ги утврдува податоците и извештаите кои се објавуваат, а за кои смета дека се значајни за акционерите и друштвото.

Член 94

Друштвото во своето седиште мора да ги чува следните акти и документи:

- Статутот и другите акти и сите нивни измени и дополнувања, заедно со пречистените текстови;
- Записници и сите други документи од сите собранија на акционерите;
- Записници и одлуки од состаноците на Управниот одбор, односно и на Надзорен одбор;
- Годишни сметки и финансиски извештаи кои што треба да се чуваат според закон;
- Прилози (исправи и докази) кои што се поднесени во трговскиот регистар;
- Сите јавни повици и проспекти за издавање акции и други хартии од вредност на друштвото;
- Целокупната писмена кореспонденција на друштвото со неговите акционери;
- Ажурирана листа со имиња и презимиња и адреси на сите избрани членови на Управниот одбор, односно на надзорен одбор;
- Документи за залог и хипотека;
- Извештајот на овластениот ревизор и извештајот на овластениот проценител;
- Гласачки ливчиња и полномоштвата за учество на собранието во оригинал или копија
- Колективниот договор на ниво на друштвото и
- Други акти предвидени со закон и овој Статут

Член 95

Секој акционер има право на увид во актите и другите документи на друштвото од член 319 од Законот за трговските друштва со поднесување на писмено барање до Надзорниот одбор.

XVI ДЕЛОВНА ТАЈНА

Член 96

Друштвото има право ,одредени податоци со чие неконтролирано откривање може да биде нанесена штета на неговите деловни интереси ,да ги утврди (прогласи)за деловна тајна.

Претседателот на Управниот одбор,членовите на Управниот и Надзорниот одбор и вработените во друштвото се должни лојално да соработуваат.

Лојална соработка подразбира обврска лицата од став 2 на овој член да не даваат на увид информации за друштвото ако таквото давање на информации би можело да им наштети на интересите на друштвото.

Лојалната соработка обврзува на активна заштита на интересите на друштвото, па вработените треба благовремено да го известат Управниот одбор, доколку би биле евентуално загроени интересите на друштвото.

Член 97

Како деловна тајна се сметаат исправите и податоците од работењето на друштвото.

Како деловна тајна се сметаат :

- програмите и плановите ;
- исправите и податоците што не се објавени јавно , или кои не се правно заштитени,како што се знаењето и искуството;

- сеуште незаштитеното право на индустриска сопственост и авторски права ;
- податоци за платите и исплатата на посебни награди за иновации ;
- подготовките за издавање на акции и привремено запирање на продажба на акции;
- податоци и исправи што надлежен орган ги прогласил за државна тајна ;
- податоци и исправи што Управниот одбор ги прогласил за деловна тајна ;
- податоци и исправи што се однесуваат на обезбедувањето на објектите и имотот на друштвото и
- податоци и исправи што други друштва како доверливи му ги соопштуваат на друштвото, како и мерките и начинот на постапување во случај на вонредни околности.

Член 98

Исправите и податоците кои се сметаат како деловна тајна на други лица може да им ги соопштува само претседателот на Управниот одбор или лице овластено од него , со претходна согласност од Надзорниот одбор.

Секој вработен во друштвото кој на било кој начин ќе дознае за некоја исправа или податоци кои се сметаат за деловна тајна, должен е да ја чува деловната тајна.

Неовластени соопштувања на деловната тајна претставуваат тешка повреда на работната обврска.

Исправите и податоците кои се сметаат како деловна тајна се чуваат одвоено од другите исправите и податоците на друштвото.

Исправите и податоците кои се сметаат како деловна тајна мораат да бидат означени со зборовите деловна тајна.

Член 99

Должноста на чување на деловна тајна трае 5 (пет) години и по престанувањето на работниот однос во друштвото ,односно престанокот на друштвото.

Доколку се прекрши забраната за чување на деловна тајна од страна на членовите на Управниот одбор односно Надзорниот одбор или вработените, истите се разрешуваат од должноста, односно им престанува работниот однос во Друштвото. За издадената деловна тајна може да се покрене кривична постапка, а за причинетата материјална штета имаат обврска и должност целосно да му ја надоместат на друштвото.

XVII ЗАБРАНА ЗА КОНКУРЕНЦИЈА

Член 100

Членовите на Управниот одбор односно членовите на Надзорниот одбор како и членовите на нивните семејства (сопругници, родители и деца), без одобрение на Управниот одбор, односно на Надзорниот одбор, не смеат :

- за своја или за туѓа сметка да вршат работи коишто спаѓаат во предметот на работење на друштвото;

- да вршат друга дејност или активност во друго друштво, со ист или сличен предмет на работење, платена или неплатена, за сопствена сметка или за сметка на друго лице;

- да биде член на орган на управување или член на надзорен одбор, односно контролор во друго друштво коешто има ист или сличен предмет на работење како и друштвото и

- во просториите на друштвото да врши работи за своја или за туѓа сметка. и

-на друг начин да му предизвикаат штета на друштвото.

Пред изборот на физичко лице за член на Управниот одбор, кандидатот во писмена форма го известува Надзорниот одбор за сите свои дејности и активности во друго друштво, платени или неплатени кои ги врши за сопствена сметка или за сметка на кое било друго лице.

Собранието мора да биде известено на првата наредна седница за даденото одобрение од став 1 од овој член.

XVIII ПРОКУРА, ПОЛНОМОШНО И ТРГОВСКИ ПОЛНОМОШНИК

Член 101

Управниот одбор може да одлучи да даде прокура на секое деловно способно физичко лице без разлика на должноста и работите што ги врши, како поединечна прокура.

Прокурата се дава во писмена форма.

Прокурата не може да се пренесе на друго физичко лице.

Прокурата може да се отповика во секое време.

Односите меѓу друштвото и прокуриститот, како и наградувањето се уредуваат со договор.

Член 102

Прокуриститот може да ги склучува сите договори и да ги врши сите други правни работи и дејствија во име и за сметка на друштвото во рамките на предметот на работењето на друштвото и да го застапува друштвото во постапките пред управните и другите државни органи, организациите и установите со јавни овластувања и судовите.

Прокуриститот не може да ги отуѓува и оптоварува недвижностите на друштвото и не може да дава изјави, ниту да склучува правни работи, односно да превзема правни дејствија со кои што ќе биде започната стечајна или друга постапка која може да доведе до престанување на друштвото.

Прокуриститот не може да дава полномошно за склучување договори и други правни работи на друго лице.

Договорот кој прокуриститот, од името на друштвото, ќе го склучи со самиот себе како договорна страна, било тоа да го направи од свое име и за своја сметка, од свое име, а за туѓа сметка или од името и за сметка на друго лице, е ништовен доколку прокуриститот за тоа не бил изрично овластен.

Прокуриститот го потпишува договорот така што под фирмата го потпишува своето име и презиме со додаток што видливо укажува на неговата положба на прокуристит или со додаток "п.п"

Член 103

Претседателот на управниот одбор го запишува давањето поединечна или групна прокура, сите ограничувања на прокурата и отповикот во трговскиот регистар.

Во трговскиот регистар се запишува името и презимето на прокуриститот и неговиот ЕМБГ.

Кон пријавата за упис се приложува и одлуката за давање на прокурата, односно одлуката со која што се ограничува, односно отповикува таа и доказ за заверен потпис, (кој што го содржи полното име и презиме на прокуриститот) кај нотар.

Член 104

Вработното лице во друштвото кое врши работи кои што, според редовниот тек на работата, вклучуваат и склучување определени договори, односно превземање определени правни работи, е овластено како полномошник на друштвото да склучува и такви договори и да презема такви правни дејствија во рамките на работите што ги врши.

Член 105

Трговски полномошник е вработено лице во друштвото или друго физичко лице кое, за награда, е овластено од застапникот по закон на друштвото да го води претпријатието или негов дел, во рамките на даденото полномошно.

Трговското полномоштво се дава во писмена форма со заверка на потписите кај нотар или се дава во електронска форма потпишано со електронски потпис согласно со Систем за е-регистрација.

Член 106

Трговскиот полномошник може да биде овластен да ги склучува сите договори и да ги превзема сите правни дејствија што се вообичаени во прометот при водењето на друштвото или на негов дел и тоа во рамките на даденото полномошно.

Трговскиот полномошник не може, без посебно овластување од давачот на полномошното, да ги отуѓи, ниту да ги оптовари неговите недвижности, да го обврзе со меница или со чек, да превзема обврски од гаранција, да зема заем од него, да договори надлежност на избран суд и да се спогодува или да води спор.

Полномошникот, кон својот потпис, назначува дека е полномошник и не смее да додава ништо, што би го означило како прокурист.

XIX СТАТУСНИ ПРОМЕНИ НА ДРУШТВОТО

Член 107

Кон друштвото може да се присоедини друго друштво (друштво кое се присоединува) или друштвото може да се присоедини кон друго друштво (кон друштво што превзема).

Друштвото може да се спои со друго друштво со основање на ново друштво.

Друштвото може, преку поделба, истовремено, да го пренесе сиот имот и обврските на две или повеќе новоосновани друштва (раздвојување со основање) или на две или повеќе постојани друштва (раздвојување со преземање). Друштвото може, преку поделба, дел од својот имот и од обврските да ги пренесе на едно или повеќе новоосновани друштва (издвојување со основање) или на едно или на повеќе постојани друштва (издвојување со преземање) при што друштвото нема да престане.

Поделбата на друштвото може да се спроведе и со истовремено пренесување на сиот имот или на дел од имотот и на неговите обврски на нови друштва и на постојани друштва (комбинирана поделба со раздвојување со основање, раздвојување со преземање, издвојување со основање и со издвојување со преземање).

Одлука за присоединување, спојување или поделба донесува Собранието според условите и начинот предвидени со закон за измена на статутот.

Управниот одбор и органот на управување на друштвото со кое се врши присоединување, односно органот на управување на друштвото со кое што се спојува или со органот на управување на друштвото кое што превзема при поделба на друштвото склучуваат спогодба во која ќе ги усогласат условите под кои што ќе се изврши присоединување, спојувањето, односно поделбата. Спогодбата се составува во форма на нотарски акт.

Ако спогодбата на друштвото ќе се врши со поделба со раздвојување, со основање или со издвојување со основање на нови друштва, Управниот одбор ќе донесе план за поделба. Планот за поделба, со сите негови прилози се составува во форма на нотарски акт.

Член 108

Најдоцна еден месец пред одлучувањето на Собранието за прифаќање на спогодбата, односно на планот за поделба, Управниот одбор согласно законот објавува во Службен весник на

Република Македонија и најмалку во еден дневен весник известување за склучена спогодба, односно донесениот план за поделба.

Спогодбата, односно планот за поделба со нивните составни делови се ставаат на увид на сите акционери во седиштето на друштвото. Во објавувањето во ставот 1 на овој член се наведуваат времето и другите подробности кои што се од значење секој акционер да може да изврши увид. Во рокот од ставот 1 на овој член спогодбата, односно планот за поделба се доставуваат до трговскиот регистар за да се изврши предбележба. По извршената предбележба во Службен весник на Република Македонија се објавува дека е извршена предбележба во трговскиот регистар и дека спогодбата, односно планот за поделба се дозволени за увид.

Член 109

Спогодбата, односно планот за поделба мора да ги прегледа овластен ревизор. Овластениот ревизор го назначува Управниот одбор.

Извештајот за извршената ревизија мора да го содржи мислењето на ревизорот дали индексот на размена на акциите е праведен и разумен.

Член 110

Управниот одбор составува извештај во писмена форма, во кој што во подробности ќе ги:

- образложи причините, односно целта која што треба да се постигне со присоединувањето, спојувањето и поделбата.
- Образложи правните и деловните прашања, како и предложените правни и економски основи под кои што ќе се врши присоединувањето, спојувањето и поделбата.
- Објасни критериумите и методите со кои што е утврдена соодветност според кој што ќе се врши замена на акциите и критериумите за нивна распределба.
- Образложи содржината на документите и на предлогот на актите за присоединувањето, спојувањето и поделбата.
- Опише тешкотиите кои што се појавиле во текот на постапката или процената на имотот и на обврските.
- Наведе непарични влогови, како и проблемите кои што произлегле при нивната процена што се врши според чл.35 од Законот за трговските друштва и ќе се упати на извештајот според кои овие непарични влогови биле проценети и на начинот на кој што извештаите се доставени на увид.
- Образложи промените на имотот и на обврските настанати од денот на склучувањето на спогодбата, односно на донесувањето на планот за поделба до денот на одржувањето на собранието на кое што ќе се одлучува за присоединувањето, спојувањето и поделбата и
- Објасни измените што се извршени во спогодбата, односно во планот за поделба заради нивната обврска да постапат според укажувањата на овластен ревизор.

Член 111

Најмалку еден месец пред денот определен за одлучување на Собранието на кое што треба да се одлучува за потврдување на спогодбата, односно планот за поделба, Управниот одбор е должен на акционерите да им овозможи во седиштето на друштвото да се запознаат со документацијата за остварување на присоединувањето, спојувањето, односно поделбата, а особено со:

- спогодбата, односно планот за поделба, со сите нивни прилози

- годишната сметка и со годишниот извештај за работењето на секое од друштвата кое што учествува во присоединувањето, спојувањето, односно поделбата за последните три години, односно за секоја година од постоењето на друштвото ако тоа постои помалку од три години
- годишната сметка подготвена согласно чл.524 од Законот за трговски друштва
- извештајот подготвен од Управниот одбор и од органот на управување на друштвото кое што се присоединува, односно спојува
- извештајот на овластениот ревизор и
- други значајни информации и известувања кои што се од значење за одлучување за присоединувањето, спојувањето, односно поделбата.

Годишните сметки од став 1 алинеја 2 на овој член се составуваат во согласност со прописите кои што важеле во времето кога се составувани.

Член 112

Спогодбата односно планот за поделба стануваат полноважни откако ќе ги прифати Собранието. Одлуката за потврдување на спогодбата, односно на планот за поделба се донесуваат на начинот на кој што се донесува одлука за измена на овој статут.

Одлуката за потврдување на спогодбата, односно планот за поделба од став 1 на овој член се смета за одлука за присоединување, спојување, односно поделба.

Собранието истврмено со одлуката за присоединување, спојување, односно поделба со раздвојување со преземање и со издвојување со преземање донесува и одлука за измена на овој статут, а со одлуката за поделба со раздвојување со основање и со издвојување со основање донесува одлука за усвојување на договор за друштвото, односно статутот на ново основаното друштво.

Записникот од Собранието од став 1 на овој член го води нотар.

Спогодбата, односно планот за поделба се приложува кон записникот од состанокот од одржаното собрание како негов составен дел.

Член 113

На акционер кој се изјаснил дека не сака за неговите акции да преземе акции во друштвото што превзема, во основ на ново друштво-корисник кое што настанало со спојување, во новоосновано друштво, друштвото е должно да му ги откупи акциите според цената утврдена во одлуката за присоединување, спојување, односно поделба.

Ако акционерот не ја прифати понудената цена од став 1 на овој член, најдоцна во рок од триесет дена од денот на објавувањето на понудата, може да поднесе предлог до судот да ја утврди вредноста на акциите. Акционерот ги губи сите права од акциите, освен правото на надоместок за неговите акции.

Друштвото може, врз основа на одлуката на судот, да им исплати зголемен износ на сите акционери кои поседуваат акции од ист род и класа во износ што бил исплатен врз основа на одлуката на суд.

Акционерот од друштвото кога се присоединува, се спојува, односно се дели не може да има други барања од имотот на друштвото што превзема, односно од новото друштво-корисник ниту од друштвото што презема дел од имотот и од обврските на друштвото поделено со раздвојување со преземање или издвојување со преземање, односно од новонастанатото друштво основано со поделба на друштвото, со раздвојување, со основање или со издвојување со основање.

XX РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИТЕ СО СПОГОДБА ИЛИ АРБИТРАЖА

Член 114

Споровите меѓу акционерите што се однесуваат на овој статут, општите акти на друштвото и одлуките на собранието најпрвин се решаваат спогодбено, вклучувајќи го посредувањето (медијација) и преговорањето.

Ако не можат да се решат спорите од став 1 на овој член спогодбено, спорите можат да се решаваат и преку арбитража ако така акционерите се договорат.

Собранието усвојува правилник за посредување (медијација) и преговарање и правилник за арбитражно решавање на спорите.

XXI ИЗМЕНА НА СТАТУТОТ И ДРУГИ ОПШТИ АКТИ

Член 115

Овој статут се менува со одлука за измена на статутот.

Постапка за измена на статутот можат да покренат :

-членовите на Управниот одбор ;

- членовите на Надзорниот одбор и

-акционери кои имаат најмалку една десеттина од вкупниот број на акции со право на глас.

Предлогот на одлуката за измена на статутот во кој што се наведени предложените измени, без разлика кој ја дал иницијативата, го утврдува Управниот одбор. Утврдениот предлог на одлука за измена на статутот мора да биде образложен.

Член 116

Одлука за измена на статутот ја донесува собранието.

При секоја измена и дополнување на статутот се изработува пречистен текст на статутот. Собранието со одлуката за измена на статутот го овластува Надзорниот одбор да подготви пречистен текст на статутот во којшто се внесуваат измени и дополнувања извршени со одлука за измена на статутот, како и одредбите од одлуките кои имаат карактер на одлука за измена на статутот утврдени со закон.

Член 117

Измените и дополнувањата на статутот влегуваат во сила со денот на донесувањето на одлуката за измена на статутот, освен ако со одлуката за измена на статутот не е определен друг датум на влегување во сила .

Член 118

Овој статут е основен акт на друштвото.

Другите прашања што се од значење за друштвото, а не се уредени со овој статут , можат да се уредат, во согласност со закон и овој статут со други акти на друштвото, како што се правилници, деловници , правила , одлуки и слично.

Собранието и Управниот одбор донесуваат деловници со кои се уредува начинот на нивното работење и други општи акти.

Во случај на спротивност на некоја одредба од Статутот со Законот за трговските друштва и другите законски и подзаконски акти, директно ќе се применуваат исклучиво законските и подзаконските одредби. За се што не е регулирано со овој статут, директно ќе се применуваат одредбите од Законот за трговските друштва и другите законски и подзаконски акти.

Член 119

Статутот и другите општи акти на друштвото се објавуваат на огласна табла на друштвото.

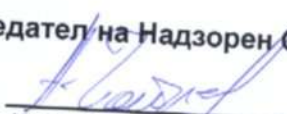
XXII ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 120

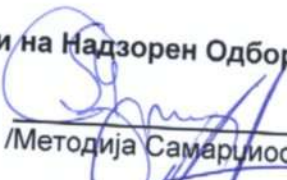
Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

Претседател на Надзорен Одбор

/Александар Чатлески/

Членови на Надзорен Одбор

/Методија Самариоски/

/Александар Димитријески/